

V Ljubljani odprejo 1. septembra veliko razslavo slovenskega časnikarstva

Jugoslovansko novinarsko združenje, sekcija Ljubljana, pošilja našemu uredništvu sledeče zelo zanimivo sporočilo:

"V proslavo 140 letnice Vodnikovih 'Lublanskih Noviz' in 30 letnice organizacije slovenskih poklicnih novinarjev priredi ljubljanska sekcija Jugoslov. novinarskega združenja po častnim predstvom svojih rednih članov, ministrov dr. Antona Korosca, dr. Alberta Kramarja in dr. Frana Kulovca ter z aktivnim sodelovanjem Društva tiskarnarjev veliko razstavo slovenskega časnikarstva.

Pri tej razstavi bodo tudi aktivno sodelovali zvezne organizacije tiskarskih uslužbenecv in uslužbenk Jugoslavije, vsa časnikarska in časopisna podjetja, odlični gospodarski in kulturni delavci in zastopniki izseljeniških organizacij.

Razstava slovenskega novinarstva bo svečano odprta 1. septembra na ljubljanskem velesejmu. To bo nekaka jubilejna razstava, in obenem bo sklican tudi jugoslovanski novinarski kongres, kamor Jugoslovansko novinarsko združenje tudi priščno vabi slovenske časnikarje iz Amerike.

Razstava bo vzorno pokazala postanek in ves razvoj slovenskega novinarstva od najstarejših časov, od kresov in "Turških glasov" ter od govornih, petih, slikanih, pisanih in tiskanih predhodnikov današnjih časnikov pa do najnovejših dobe z električnim prenašanjem vesti in slik.

Pred očmi obiskovalcev bo na razstavi urejevan, stavljen, metiran, tiskan in razpečevan tudi poseben dnevnik s poročili, ilustracijami in karikaturami.

Razstava je zlasti namenjena spominu prvega slovenskega urednika časopisa — Valentinu Vodniku, ki je v svojem prvem slovenskem časopisu položil temelj slovenski narodni zavesti.

Odbor, ki skrbi za predpriloge te prve in edinstvene slovenske časnikarske razstave pričakuje ob priliki razstave tudi mnogo naših gostov iz Amerike, katere bodo seveda gostoljubno in iskreno sprejeli.

Število katoličanov v Zedinjenih državah se množi. Vseh je skoro 21,000,000

New York, 17. maja. Število katoličanov v Zedinjenih državah se letno pomnožuje. Dočim ostale verske sekte naznanjajo nazadovanje v članstvu, pa se lahko katoliška cerkev ponaša z velikim napredkom.

Skupno število katoličanov v Zedinjenih državah je znašalo do 1. januarja, 1937, lepo število 20,959,134. V enem letu se je število katoliškega prebivalstva v Zedinjenih državah pomnožilo za 436,081.

Nobena druga verska sekta v Ameriki ne more označiti tako velikega napredka. Protestantovski časopisi priznavajo, da ima katoliška cerkev posebno privlačno silo, da ne nazaduje, pač pa napreduje.

Od leta 1926 se je število katoličanov v Zedinjenih državah pomnožilo za 2,080,412, in pomni je potreba, da je bilo tedaj naseljevanje že ustavljeno in da so novi naseljenici prihajali v Ameriko zlasti iz katoliških dežel.

V letu 1936 je prestopilo v katoliško cerkev nič manj kot 62,671 protestantov, dočim jih je v letu 1935 prestopilo samo 1,755. Nasprotno se poroča, da so protestantske sekte dobile iz katoliških krogov le 76 odpadencev.

V Ameriki imamo danes štiri kardinale, 14 nadškofov, 107 škofov in 31,649 katoliških duhovnov. Vseh katoliških cerkva v Zedinjenih državah je 18,526. Poleg tega vzdržujejo katoličani v Zedinjenih državah 199 kolegijev, višjih šol 688, ljudskih šol pa 3,127.

Poleg tega pa vzdržujejo katoličani na svoje lastne stroške nič manj 327 sirotišnic za otroke, ki nimajo očeta ne matere, vzdržujejo 298 bolnišnic, kjer dobijo revni bolniki zastoj postrežbo in vzdržujejo 177 domov za stare ljudi, kjer siromakom ni treba ničesar plačevati.

Vse te stroške za vzdrževanje šol, sirotišnic, ubožnic, univerz in drugih enakih zavodov bi mo-

rala vzdrževati vlada, toda katoličani so usmiljeni dovolj, da znajo preskrbeti za svoje ljudi. Računa se, da katoličani žrtvujejo letno \$600,000,000 za svoje zavode in šole samo v Ameriki.

Novi naročniki

Te dni so se sledeči naši rojaki naročili na dnevnik "Ameriška Domovina": Ignac Gosdic, Frances Kušak, Joseph Božič, Louis Borštnar, Louis Lustik, Peter Rostan, Anton Smole, Frank Kralj, Anton Terlep, Mary Mahnič, Jos. Fortuna, Valentine Vidmar, Anton Perše, John Vrečar, Mrs. Mary Smith, Mrs. Kate Kobe, Omak, Wash., Michael Karaba in John Zupančič ter še dva druga, ki ne želita imeti imena v javnosti. Vsem skupaj prav iskrena hvala!

Councilman Crown

Naš councilman iz 31. varde, Mr. Emil Crown-Gusdanovič, je predlagal na sinočnji seji mestne zbornice, da kupi mesto Cleveland vse podjetje ogromne elektrarne The Cleveland Electric Illuminating Co. Obenem se je councilman Crown tudi izjavil, da je pri volji predlagati, da kupi mesto Cleveland tudi vse premoženje plinarne The East Ohio Gas Co. in premoženje in lastnino cestne železnice. The Cleveland Electric Railway Co. Če bi mesto v resnici hotelo kupiti vse te naprave, bi se morali zadolžiti za nekako \$150,000,000.

Na obisku

V Clevelandu se nahaja na obisku Mrs. Joe France, ki je prišla sem iz Dulutha, Minn. Njeno dekleško ime je Angela Pohaj, doma je iz vasi Kompolje pri Dobropoljah. Ako jo kdo izmed znancev in prijateljev želi videti, se lahko zgleda pri njenih sestrah na 7508 Donald Ave. ali pa na 5615 Carry Ave.

Kulturni vrtovi

Vsi kulturni vrtovi v Clevelandu so zdaj dobili lepe napise, katere je podarilo mesto Cleveland.

Potek XI. konvencije S. N. P. J. v Clevelandu

Včeraj zjutraj ob 9. uri je gl. predsednik SNPJ Vincent Cainkar otvoril 11. redno konvencijo te organizacije. V kratkem govoru se je spomnil umrlih članov in članic, ki so v življenju gradili SNPJ, da se je razvila do sedanjega viška. Poudarjal je, da se mora Jednota držati sedanjih smernic, ako hoče napredovati. Biti mora kot dosedaj — delavsko orientirana.

Predsednik je žel buren aplavz. Poverilni odbor je nato predložil nekaj spornih zadev glede raznih delegatov, katere zadeve je odbor že sam rešil, toda zaključke mora konvencija potrditi. Večina slučajev se je rešila v prilog delegatom.

Pravilno izvoljenih delegatov je 216 in 19 glavnih odbornikov. Predložen je bil spored konvencije, dnevni red in pravilnik,

kar je bilo vse z malimi popravki sprejeto. V odbor za pravila se izvoli 9 članov; v odbor za preiskave, prošnje in pritožbe 5 članov; v odbor za resolucije 5 članov; v odbor za pregledovanje računov 7 članov in v odbor za plače 5 članov.

Čas zborovanja se določi od 9. ure do 12. popoldne, in od 1. do 5. ure popoldne, z 10 minut odmorom popoldne in popoldne.

Konvencija je nakazala v obrambo Tom Mooneya za oprostitve iz ječe \$100,000. Prejelo se je številna brzojavna voščila in pozdrave konvenciji iz raznih krajev Zedinjenih držav, ki so bila prečitana na prvi in drugi seji.

Na popoldanski seji je bil izvoljen za predsednika konvencije Matt Petrovič, za podpredsed-

nike pa Max G. Kumer iz Universal, Pa. in Frank Vratarič iz Luzerne, Pa. Oba sta predstavnika mlajše generacije. Za konvencnega tajnika je bil izvoljen Donald Lotrich iz Chicaga. Odbori za pravila in drugi še niso bili izvoljeni ob zaključku popoldanske seje.

Sinoči se je delegacija odpeljala v goste v Slov. Del. Dom na Waterloo Rd.

V sredo večer pod dramsko društvo "Ivan Cankar" izoborno komedijo v treh dejanjih v počast delegaciji. V petek zvečer pa nastopijo mladinski pevski zbori pod vodstvom g. Louis Semer; v soboto se bo delegacija slikala pred Art muzejem in zvečer se vrši banket v počast delegatom in gostom iz raznih krajev v auditoriju S. N. D.

Čevljarski delavci za CIO organizacijo

Lewiston, Me., 17. maja. Zvezni uradniki so danes naznanili, da je ogromna večina delavcev, ki so zaposleni v čevljarski industriji v državi Maine, se izjavila za Lewisovo C. I. O. organizacijo, katero je pooblastila, da je njena edina zastopnica v pogajanjih s kompanijo.

Hitler na delu za novo pogodbo za ohranitev miru

London, 17. maja. Sem se poroča, da pripravlja nemški diktator Adolph Hitler velikopotezno pogodbo v obrambo evropskega miru. Glasom te pogodbe bi Anglija, Francija, Nemčija in Belgija se slovesno zavezale, da ne začnejo tekom 25 let nobene vojne. Zlasti pa bi se omenjene države zavezale, da ne bodo napadle ena drugo. Nameravana pogodba je začela nastajati, ko je te dni v Londonu govoril nemški vojni minister von Blomberg z visokimi angleškimi uradniki. Obenem se pa poroča iz Pariza, da bo v nekaj dneh objavljeno besedilo druge pogodbe, ki se tiče varnosti podonastvkih držav. Značilno je, da je iz prve kot iz druge pogodbe Italija popolnoma izključena. Da Italije niso povabili k sodelovanju je najbrž vzrok, ker grozi Italija, da izstopi iz Lige narodov. Značilno je tudi, da se je Hitlerjev zaupnik v Londonu dolgo posvetoval z angleškim finančnim ministrom Neville Chamberlainom, ki postane v kratkem angleški ministerski predsednik, ko bo sedanji premier Baldwin odstopil.

Še en kandidat

Bivši mestni sodnik Dan Duffy bo najbrž postal kandidat za župana na demokratski listi. Preteklo nedeljo so njegovi prijatelji priredili ogromno veselico, h kateri je dospelo do 4,000 ljudi. Na tej veselici se je začelo govoriti k županski kandidaturi Duffya, ki ima za seboj tudi podporo governerja Daveya.

Listnica uredništva

A. J. Če pišete na General Land Office, Washington, D. C., boste dobili od tam vsa potrebna pojasnila glede homesteadov, katere je še mogoče dobiti v Ameriki. — L. K. Obrnite se do kakega slovenskega zdravnika. Urednik ni zdravnik za telesne bolesi.

Komunisti bodo prevzeli vlado v Španiji?

Valencia, Španija, 17. maja. Dosedaj obstoječa španska socialistična vlada, ki ima svoj sedež v tem mestu, je resignirala. Francisco Largo Caballero, dosedanj ministriški predsednik, se je trudil ves dan, da sestavi novo vlado, kar mu pa ni uspelo. Da ne more priti do sestave nove vlade je kriv nastop ministerskega predsednika, ki hoče na vsak način, da obdrži urad. vojnega ministra. Temu se pa komunisti z vsoto upirajo, in nastal je zastoj v vladi. Komunisti trdijo, da se mora špansko vojno ministertvo popolnoma reorganizirati, tako da bo civilna vojna v kratkem končana s popolno zmago madridske vlade. Predsednik španske republike Azana bo najbrž prisiljen poveriti sestavo nove vlade komunistom.

Vladni uradniki

Washington, 17. maja. Stric Sam ima danes več uradnikov zaposlenih v uradih in pri raznih drugih delih, kot jih je imel še kdaj prej v zgodovini Amerike. Civilna komisija izkazuje danes 829,198 oseb na plačilni listi strica Sama. V tem niso všteti vojaki, mornarji ali marini. Najmanj vladnih uslužbenecv smo imeli 30. junija 1923, ko je plačilna lista civilne komisije izkazovala samo 515,772 imen. Od tedaj je pa število neprestano rastlo.

Ta se ne bo ubila

11-letna Florence Ryan, 1643 E. 40th St., je preteklo nedeljo pobegnila z doma in odšla po svetu. Pot jo je zanesla prav v Lakewood, kjer je hodila ob robovih strmih skal ob jezeru. Naenkrat ji je spodrsnilo, padla je 70 čevljev navzdol proti vodi. Močno je pri tem zakričala, kar je slišal neki nelavec v bližini, ki je kmalu potem dobil deklece sedeče na nekem hlodu ob vodi. Razen manjših prask se otroku ni zgodilo nič hudega.

Birma

Preteklo nedeljo je imel clevelandski škof Most Rev. Joseph Schrembs ponifikalno sv. mašo v stolnici sv. Janeza ob priliki binkoštnih praznikov. Po maši je podelil škof 114 otrokom zakrament sv. birmе. V sredo, 19. maja, se vrši sv. birma v slovenski župniji sv. Vida.

Vesele in žalostne vesti iz življenja naših rojakov po ameriških naselbinah

Mr. Frank Kerže opisuje v preteklem tednu v Glasu Naroda precej zanimiv kos zgodovine poteka in delovanja S. N. P. Jednote, katere glavni tajnik je bil svojedčasno in obenem pa tudi prvi urednik uradnega glasila S. N. P. J. Mr. Kerže pravi, da so se časi odtedaj precej spremenili, in če so se spremenili za Jednoto na boljše, bo članstvo samo znalo razsoditi. Prikrit ton Keržetovega članka je, da ni nič kaj zadovoljen z razmerami, kot prevladujejo danes pri Jednoti glede svobodnega izražanja članstva v vseh ozirih. Mr. Kerže je delegat društva Slovenije, SNPJ., kakor je bil tudi delegat pred 30. leti na lasalski konvenciji.

V Herminie, Pa., je 5. maja umrl rojak Josip Drap, star 59 let, doma od Novega mesta. Bil je operiran in po operaciji je dobil pljučnico, kateri je podlegel. V Diamondville, Wyo., je umrla Antonija Kos, stara 50 let, rojena v Košenicah pri Sv. Vidu na Štajerskem.

V Chicagu je umrla rojakinja Frances Šolar, stara 83 let, rojena v Gornji Besenici na Go-

renjskem. V stari domovini želijo izvedeti, kje se nahaja Mihael Peterneel, doma iz Plužen pri Otaležu na Primorskem. Umrla mu je žena in mu zapustila posestvo brez oporoke. Če se zgleda, bo posestvo njegovo. sicer pa pride posestvo v roke sorodnikom polni, in če so se spremenili za Jednoto na boljše, bo članstvo samo znalo razsoditi. Prikrit ton Keržetovega članka je, da ni nič kaj zadovoljen z razmerami, kot prevladujejo danes pri Jednoti glede svobodnega izražanja članstva v vseh ozirih. Mr. Kerže je delegat društva Slovenije, SNPJ., kakor je bil tudi delegat pred 30. leti na lasalski konvenciji.

V slovenski naselbini v Buenos Aires sta se poročila Ivan Družina, doma iz Divače na Primorskem in Anica Frumen iz Prekmurja v Jugoslaviji.

Ali se Ford poslužuje vo-hunstva v tovarnah?

Detroit, 17. maja. Homer Martin, predsednik unije avtomobilskih delavcev v Ameriki, se je izjavil, da se Henry Ford poslužuje že dolgo vrsto let najbolj sramotnega vohunškega sistema napram delavcem v svojih tovarnah. Kot znano je Ford pred kratkim napadel delavske unije, o katerih se je izjavil, da so kreature wallstreetških milijonarjev, ki jih po svoje izkoristajo. Martin je označil to trditve Forda kot zločinsko izmišljotino. Povedal je, da bo šla unija avtnih delavcev do skrajnosti, da temeljito organizira vse Fordove tovarne.

Državljska šola

Državljska šola, ki ima svoje prostore v javni knjižnici na 55. cesti in St. Clair Ave., bo v kratkem zaprta. Pouk se vrši v četrtek 20. maja, potem pa v sredo 26. in v četrtek 27. maja. Ako se bo pouk vršil 3. junija, še ni določeno, na vsak način pa bo pouk 3. junija, ako se vrši, zadnji v tem terminu. Učencem in učenkam se priporoča, da vporabijo te zadnje večere, da naredijo skušnjo in lahko gredo na sodniko k izpraševanju. Pouk se vselej začne ob 7. zvečer. Novih učencev se ne more več sprejemati.

Nov štrajk

Pri Globe Machine & Stamp-ing Co. na 1250 W. 76th St., je nastal nov štrajk. Kakih 300 delavcev je začelo s sedečim štrajkom. Kompanija ima zaposlenih 700 delavcev. Delavci zahtevajo priznanje unije in kolektivno pogajanje.

Iz bolnice

Včeraj je bila iz bolnice pri-peljana domov Miss V. Unetič, 1134 E. 76th St. Se lepo zahvaljuje za obiske in cvetlice, zlasti "Slavčkom."

Pismo

Pismo ima v našem uradu Johana Leskovec, ki se nahaja sedaj nekje na farmah in ki je svojedčasno stanovala na Norwood Rd.

Trije sodniki so pripravljene, da odstopijo

Washington, 17. maja. Nasprotniki načrta predsednika Roosevelta za reorganizacijo najvišje sodnije so danes izjavili, da vedo iz najboljših virov, da so trije sodniki najvišje sodnije pripravljene odstopiti, ako predsednik Roosevelt opusti svoj načrt za reorganizacijo najvišje sodnije. Toda predsednik Roosevelt je dal tem "nasprotnikom" vedeti, da vztraja na svojem prvotnem stališču, da do reorganizacije mora na vsak način priti, brez ozira, če se kdo odpove ali ne. Sedanje poslovanje najvišje sodnije ni v soglasju z javnim mišljenjem, in zato Roosevelt še vedno vztraja, da kongres sprejme njegov načrt za reorganizacijo.

Pokojni Učič

Kot smo poročali včeraj na kratko je preminul mlad slovenski fant Andrew Učič, star 20 let. Pokojni je bil rojen v Davisu, W. Va., in je prišel v Cleveland s svojimi starši ko je bil 13 let. Očetu je tudi ime Andrew, mati je pa Rose, rojena Hrvatini. Poleg staršev zapušča še brata Franka in štiri sestre: Mary, Rose, Ana in Helen. Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti na 1409 E. 63rd St., blizu Wade Park Ave., v sredo ob 8:30 zjutraj, pod vodstvom A. Grdina in Sinovi pogrebnega zavoda. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja! Staršem in sorodnikom naše iskreno sožalje!

Sprejem škofa

Vabi se vse članice podružnice št. 25 SZZ, da se korporativno udeležijo sprejema našega škofa ob priliki sv. birmе pri sv. Vidu v sredo večer. Tudi drill team podružnice naj bo navzoč. Zbiranje se vrši pri cerkvi sv. Vida.

Prijazen obisk

V spremstvu Mr. John Gornika sta obiskali naše uredništvo Mrs. Katty Slobodnik in Miss Katty Rabuse iz Kansas City, Kans. Hvala za obisk in mnogo vesele zabave jima želimo v naši metropoli.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razpisu: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cence.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cence.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

— 33 — No. 116, Tues., May 18, 1937

Kadetkam podružnice št. 25 v spomin

"Fantje pa gredo na vojsko, dekleta se pa jokajo doma," se je glasila stara naša slovenska pesem, katero še danes radi prepevamo, kadar se zberemo v veselih družinskih in prijateljskih krogih.

V stari domovini so naši očetje od pamtveka hodili na vojsko. Enkrat zoper Turke, drugič zoper drugi barbari, a ponajveč so se naši očetje in bratje borili za obstanek tujih nam cesarjev in kraljev, ki so naš rod pridno morili, da so se sami vzdrževali na oblasti.

In ko smo pred 50. leti začeli prihajati v Ameriko se kar nismo mogli otresti vojaškega duha, s katerim so nas in naše očete nasitili v domovini. Začeli smo ustanavljati razna društva, katerih člani so nosili vojaške uniforme, prikrojene po avstrijski vojaški modi.

Naši prvotni naseljenci v Ameriki so dolgo vrsto let imeli uniformirana društva po vzorcu avstrijske armade. Nastopali smo v uniformah s sabljami, puškami, bajonetami in še z drugim orožjem. In vsi smo mislili, da smo se postavili. Militarističen duh je bil tako globoko vcepljen v naše mišljenje, da nismo mogli misliti na parado, ne da bi prinesli na dan orodje ubijanja — sablje, puške in bajonete.

Prišla je svetovna vojna z vsemi svojimi grozotami, prenehalo je naseljevanje v Ameriko. Eno kot drugo "vojaško" društvo se je razpustilo, in danes nimamo v Clevelandu, v prestolici vseh slovenskih naselbin v Ameriki, niti enega društva, ki bi nosilo uniformo in puške in sablje. Slovenci kot napreden narod smo zagnali vse to morilno orožje med staro šaro.

In ko smo se očistili vojaškega duha, sabelj in pušk, smo polagoma začeli dobivati mirovno uniformirano armado, katero je, kolikor je nam znano, poklicala v Clevelandu v življenje energična in navdušena ameriška Slovenka — Albina Novak, urednica "Zarje," ki je glasilo Slovenske Zenske Zveze.

Naša slovenska dekleta in žene so se prebudile. Začelo se je s "Častno stražo" pri "Slovenski Dobrodelni Zvezi." Lepo uniformirana slovenska dekleta so začela z mirovnim delovanjem. Čudili smo se nastopu teh deklet ob prilikah proslav raznih društev, smrtnih slučajev in pri javnih nastopih.

Kdor živi vsaj zadnjih trideset let v Clevelandu ali v enaki veliki slovenski naselbini, ta dobro ve, kako so nas včasih napadali, ko smo parirali v vsakovrstnih vojaških uniformah. Napadalcu sicer niso bili pravi Amerikanci pač pa nezrela in nepoučena mladina, ki tedaj še ni znala upoštevati prave ameriške svobode.

In danes? Kakšna sprememba! V nedeljo je skupina slovenskih deklet, rojenih v Ameriki, in ki pripadajo k podružnici št. 25, Slovenske Zenske Zveze, imela slovesno blagoslovitev in razvite svojega prvega praporja. Ob tej priliki so slovenska dekleta priredila slavnostno povorko po obsežnem delu slovenske naselbine. Nastopilo je nič manj kot 16 skupin uniformiranih slovenskih deklet, ki so se sijajno pokazale v javnosti!

Tisoče in tisoče naših rojakov je z največjim ponosom in veseljem zrl na mlada slovenska dekleta podružnice št. 25, Slovenske Zenske Zveze, ki so prvič javno nastopile in katerim so tako številno prišle na pomoč dekleta ostalih uniformiranih skupin v naselbini! To vzorno korakanje, tako točen nastop, tako sijajna disciplina, pri vsem tem pa vse tako iskreno in pristržno, nič umetnega, nič ponarejenega. Skoro 400 uniformiranih slovenskih deklet v šestnajstih skupinah je korakalo po javnih ulicah in se podalo v cerkev sv. Vida, kjer je bil slovesno blagoslovljen prapor drill teama št. 25.

Policija je skrbela, da so naše Slovenke lahko nemoteno korakale in povorko je počastil sam župan, ki je prišel z večjim spremstvom, se podal v cerkev in pozneje v dvorano, kjer se je vršila izredna slavnost!

Nekdaj smo korakali s sabljami in puškami, danes pa nam naša dekleta v sijajnih uniformah predstavljajo korakanje in delovanje — za mir, za napredek, za kulturo, fizično in duševno. Čast našim slovenskim dekletom, ki znajo s svojim nastopom pridobiti novo spoštovanje slovenskemu narodu. Ponosni smo na nje!

Kaj pravite!

V romunskem mestu Buzu so bili roparski vlomi na dnevnem (ali pa nočnem) redu. Policija je bila brez moči. Deželna oblast je zagrozila, da bo spodila s službe vse policiste. To je šlo pa tatovom in roparjem tako k srcu da so poslali na deželno oblast sledečo prošnjo: "Mi, tatovi mesta Buzu ne želimo, da bi ubogi policisti izgubili svoje službe, zato bomo svoje delovanje premostili v drug kraj dežele. Naše geslo je: živeti in pustiti živeti."

Mrs. Anna Knepper iz San Jose, Cal. je oni dan zahtevala razpoko od svojega moža-farmerja. Kot vzrok je navedla, da že trideset let molze krave in da se je tega zdaleč naveličala. Sodnik naj bi zadevo razsodil tako, da naj krave prihodnjih trideset let molze pa mož in vse bo dobro.

BESEDA IZ NARODA

Čast zavednim kulturnim ljudem

Cleveland, O.—Ko sem v raznih časopisih opisal položaj našega Jugoslovanskega kulturnega vrta, je prišel dovoljen odmev od oseb, ki se čutijo kulturne. Tako je poslal Mr. J. Cerar iz Brooklyna, N. Y. \$3.00 in napisal iskren dopis, ki je vreden, da ga priobčimo naši časopisi in ki je objavljen spodaj. Mrs. Fannie Anzich iz Irvington, N. J. je poslala dar \$15.00, ko je čitala poziv za prispevke za ta kulturni vrt. To so prvi odmevi, katerim bodo gotovo sledili še drugi. Tem velikodušnim darovalcem se v imenu organizacije Jugoslovanskega kulturni vrt v Clevelandu najiskreneje zahvaljujem in ztrjujem, da bodo njih imena prišla v spominsko knjigo in ta knjiga jim bo dosposlana zaostoj. Takoj sedaj jim pa pošljemo knjigo od "Baragovega dneva." Isto dobe vsi, ki bodo darovali \$3.00 ali več za ta kulturni vrt. Ker je gl. tajnik Jug. kult. vrta odsoten za nekaj mesecev, bom uradna pisma sprejemal jaz in odgovarjal nanje. V vseh ozirom glede Jugoslovanskega kulturnega vrta se obrnite na moj naslov: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St., Cleveland, O.

Tukaj pa priobčimo pismo g. J. Cerarja dobesedno:

Pretečen teden sem čital v listu "Glas Naroda," o delovanju in napredku Jugo slovenskega Kulturnega vrta v Cleveland, O. Omenjene so bile tudi finančne težkoče, ki so zvezane s tem kulturnim delom in obenem skoraj preskromen poziv na slovensko javnost, da prisloži v ta namen finančno na pomoč.

Ker se kot Jugoslovan zavedam velikega pomena te ideje, mi vest ni dala miru da ne bi napisal nekaj vrst za širšo javnost, v korist in spodbudo temu delu v Clevelandu, na katerega sme biti vsak zaveden Jugoslovan samo ponosen.

Z Jugoslovanskim kulturnim vrtom postavljamo trajen in časten spomenik našim največjim možem, naši kulturi in samim sebi. Zahvaliti zato kar smo in kar imamo, se pa moramo našim pravdom, našim učiteljem kulture in v prvi vrsti onim katerih spomeniki že stoje in še drugim, ki bodo postavljali v bodočnosti.

Slovenci smo dali to čast: Skofu Baragi, misijonarju, katerega ime in njegovo veliko požrtvovalno delo za svojega bližnjega, so si že hoteli prisvojiti drugi narodi.

Skof Baraga je naš slovenski Kristof Columb. Njegovo življensko delo ni bilo malenkostno. Veliko je storil sin majhnega slovenskega naroda v tujih prastranih deželi Ameriki, zato se ne smemo čuditi, če si je njegovo delo hotel tujec krivično prisvojiti za svoje. Velikih mož in njihovih del se nikjer ne branijo.

Toda pokojni skof Baraga je bil Slovenec, njegovo delo je v čast slovenskemu narodu v ponos vsem Jugoslovanom. Vsak zaveden rojak sme s ponosom izgovoriti ime Baraga, pokazati tujcu njegov spomenik v Kulturnem vrtu v Clevelandu, pa naj bo že prepričanja tega ali onega. Veliko nesebično delo škofa Baraga in njegove zasluge, je dedičina našega celokupnega naroda, nam v korist in kredit. Zato tudi ni več kot pravično, da se mu oddolžimo v tej deželi s spomenikom, na najvidnejšem mestu. Postavljen je v čast njemu katero v obilni meri zasluži, slovenski materi ki ga je rodila in naši nevi domovini v dokaz, da je sin majhnega pa kulturnega naroda slovenskega, prostovoljno nesebično daroval svoje življenske sile in svoje znanje v prid človečanstvu in korist deželi.

Cankar, naš veliki pisatelj in mislec, katerega dela so bila predstavljena tudi v tuje jezike. Celo Američani, so imeli pred leti priliko čitati v angleščini "Hlapec Jernej," njegovo največje življensko delo.

Tudi Cankar se je žrtvoval in izživel za svoj narod. Videli in opisali njegove krivice in trpljenje. S svojimi globokimi mislimi je prehitel čas za par desetletij in menda zaradi te napake ga slovenski narod za časa njegovega življenja, ni upošteval toliko, kot je zaslužil. Delali smo mu krivico. Sedaj pisatelja Cankarja razumemo bolje, njegova dela so priznana, upoštevana. Časi so se spremenili, danes sme tudi zatirani braniti svoje življenske pravice. Vem, da ko bi se pokojni Cankar prebudil v svojem prebranem grobu in bi slišal, da mu tam v daljni Ameriki slovenski narod postavlja spomenik hvalečnosti, da se oddolži za nevedoma storjene mu krivice, bi pisatelj zmajal z glavlo in rekel: "Ne, ni mogoče! Saj me narod niti razumel ni! Zakaj me tedaj proslavlja in povišuje med praveke?"

Nismo Slovenci edini, ki nismo znali ceniti svojih velikih mož in njihovih del. Tudi drugi veliki narodi so grešili še več kot mi Slovenci: Nemci, Francozi, Italijani in še drugi so se smejali svojim umetnikom, skladateljem, ker njihovih velikih del niso razumeli. Danes, po petdesetih cel sto letih in še več, pa slišiš njihove kompozicije, katere je pokrival prah že palec na debelo, Bog zna v kakšni shrambi ali podstrešju?

Umetniki so umirali strtega srca, od pomanjkanja zasmehovanj in razočaranj, poleg njihovih bornih postelj pa so ležala cela premoženja. Danes so slavni, za časa njihovega življenja, pa so bili ubožni mučniki. Tudi oni so prehiteli čas in sami sebe.

Pesnik Gregorčič: Njegove duševne oči so videle v prihodnost, kot oči preroka. Ljubil je svoj narod, za njega in njegovo kulturo ustvarjal in trpel. Že samo pesem "Soči" je vredna, da se temu primorskemu slavu Simonu Gregorčiču, postavi spomenik. Cela desetletja v bodočnost je pesnik v duhu videl prihajati trume tujcev z juga, okrvavljeno Sočo, narodovo trpljenje in razdejanje. Njega slutnje niso varle, izpolnile so se kot prerokovanja.

Tudi Gregorčiču ni bilo postlatno z rožicami v njegovem življenju. Kakor mnogo drugih naših umetnikov, je tudi on dobival za svoja velika dela, plačilo nehvalečnosti in nerazumevanja.

V najlepših letih, mnogo premal je odšel pred svojega stvarnika, da položi račune od svojega hiševanja in delovanja za narod. Prepričan sem, da mu je bilo lahko to storiti. Slava tudi tebi po smrti, pesnik Simon Gregorčič!

Slovenci širom Združenih držav Ameriških, Canade in Južne Amerike:

V Clevelandu, slovenski metropoli, kjer je srce našega naroda na ti strani širnega oceana, se postavljajo spomeniki sinovom slovenskih mater, našim najbeljšim, največjim duševnim možem. Eden najmanjših kulturnih narodov smo. Sinovi in hčere divne slovenske zemlje, kateri ni para na svetu. Zalibog, da je bila ta lepota pred leti krivično okrnjena, da ni več popolna.

Povzpni se v duhu na vrh očaka Triglava in razglejmo se nekaj kilometrov na okrog:

Tam gori večni led in sneg, nižje v ozadju ti zori vinska trta, sladke črešnje, sočne fige, južno sadje. Proti jugu morje Adrijsko, lepa mesta in selišča. Na drugi strani, Bled kinč

nebeški, Bohinjsko jezero, slapovi, bistra Sava, planine, hribi in gozdovi, pašniki ter polja. Tam zadaj Koratan, tudi poln lepote, Drava, nižje doli zelena štajarska z vinskimi goricami, sadnimi vrtovi. Proti jugo-zapadu, slikovita Dolenjska z Gorjanci, notranjski gozdovi s Cerkljskim jezerom. Med vsem tem pa prijazna mesta, lični trgi in vasice, bele ceste, med njimi polja in travniki zeleni. Kaj hočemo še več?

V teh krajih nam je tekla zibelka, ta zemlja nas je vzredila v ponosne Slovence. To je krasna, kulturna Slovenija, kjer prebiva naš rod. Kedo in kje je človek že videl kaj tem krajem sličnega, kaj lepšega romantičnejšega? Nikjer na svetu! Ne na tako majhnem delu zemlje!

In ali se moremo še čuditi, če imamo Slovenci več umetnikov pesnikov, pisateljev in drugih kot povprečno po številu drugi večji narodi? Krasota narave same jih je zapeljala v to, da so dali duška svojemu srcu, svoji duši in svojim čustvom. Oni so ustvarjali, narod je pel njihove pesmi, čital knjige in poezije, poslušal, gledal, se učil in izobraževal, kultiviral, z drugimi večjimi narodi tekmoval in vztrajal do danes.

Pa bo kdo rekel: "Bogu bodi pošteno, da se od prirodne lepote ne da živeti. Najbogatejši narod bi lahko bili na svetu!"

Da, resnica je. A le nam je v srečo, da ni tako. Že davno bi nas Slovencev ne bilo več. Bogastva lačni tujci bi nas uničili, potujčili. Premajhni smo, da bi se mogli zoperstavljati stoletja in stoletja.

Danes smo močnejši. In bil je zadnji čas. Tujec je že zalezoval lepo Slovenijo. Zaželelo se mu je naše zemlje in njihovih krasot, kakor poželi bogatin mlado, krasno dekle, da jo onečasti. Pred ugrabitvijo in še predno je bilo prepozno, pojavila sta se naša močnejša brata — Srb in Hrvat, da jo ščitita. Slovenija je ostala.

Trije bratski narodi so se združili, si podali desnice, prisegli medsebojno zvestobo za vedno. Iz te zveze se je porodila mlada in močna Jugoslavija.

Ti trije bratje po rodu in krvi sedaj postavljajo v Clevelandu svoj "Kulturni vrt" v katerem bodo po svojem prepričanju javno izkazali čast in spoštovanje onim, ki so v življenju delali in se žrtvovali za troimeni jugoslovanski narod, za njegovo povzdigo, njega kulturo, civilizacijo in slogo. Zato naj vsakdo, kdor se zaveda, da ga je rodila jugoslovanska majka in se javno pripozna za Jugoslavana, to delo tudi podpira ali najmanj, da mu ne nasprotuje.

Naj končam to moje pisanje z besedami pesnika Boraniča:

Slovenec, Srb, Hrvat,
na veke, brat in brat!
J. Cerar.

* Unča olja, s katerim je bil maziljen angleški kralj, je veljala angleško vlado \$75.00.

Podpirajte slovenske trgovce!

Evans Hughes III, vnuk predsednika najvišje sodišče Zed, držav, se bo posvetil politiki, kot njegov oče in ded.

Tajnost portarturskega zaklada

Te dni so prispeli na Madžarsko trije japonski "učenjaki." Njihovo poslanstvo je nekaj nenavadnega, kajti prišli so tja s tem namenom, da bi izsledili madžarskega zdravnika dr. Gyoergya, ki baže edini ve, kam je izginil znameniti portarturski zaklad. Ti trije možje se le redkokdaj mude čez dan v hotelu, kjer so si najeli prenočišča za časa svojega bivanja na Madžarskem. Ves čas porabijo izključno za to, da bi čimprej rešili uganko omenjenega zaklada, ki je pred leti izginil iz Port Arturja. Tega posla pa ne opravljajo čisto sami. Najeli so si nekaj tajnih poizvedovalcev, ki stikajo za dr. Gyoergyem. Njihova naloga je, da ga na vsak način najdejo. Če pa je ta zdravnik že morda umrl, upajo, da bodo našli za njim vsaj kakšne zapise, iz katerih bi se dala ugotoviti sled za portarturskim bogastvom, ki ni tako majhno, saj gre v vrednost petdeset milijonskega zneska. Nihče ne ve, kje naj bi bil dr. Gyoergy na Madžarskem, mogoče je sploh daleč kje drugod, ali pa je na vse zadnje morda že davna umrl. Le to slutijo o njem, da mora biti to človek, ki se je v Port Arturju pridružil ruskim častnikom, ki so si tam prilastili velik plen zlatega denarja v vrednosti 50 milijonov jenov in ga nato na nekem neznanim kraju zakopali, ker so ga hoteli držati v tajnosti...

Kako je prišlo do ropa tega ogromnega premoženja, je postalo jasno šele pred kratkim. Ko so Japonci oblegali Port Artur, je mestu poveljeval general Stoessel. Upiral se je dolgih sedem mesecev, nato pa, ko je videl, da ne more več vzdržati napada, se je odločil, da mesto izroči v roke sovražniku. Japonci so se nad to mesto spravili med drugim tudi zato, ker so vedeli, da bodo tam lahko zaplenili velike množine vojnega materiala, poleg vsega tega pa še bogat zlat zaklad, za katerega so zvedeli s pomočjo svojih detektivov. General Stoessel je poizkušal na vse načine, kako bi spravil to svojevrstno premoženje na varno. Da bi ga zadosti skril kje v mestu, na to ni mogel misliti, ker je za vsakim vogalom kar mrgolelo japonskih špijonov. Zato se je odločil za neke vrste hazarščino. Petim svojim najzvestejšim častnikom je zaupal svojo nakano, ter jih poveril z nalogo, da se prebijajo skozi sovražne vrste ter odnesejo zaklad iz mesta in ga zakopljejo kje na varnem. Tudi on, kakor mnogo drugih je verjel, da se bo vojna sreča pozneje zasukala tako, da bo na ta način tudi pokopani zaklad ostal zakopan v njihovi lastni zemlji.

Dne 2. januarja so ob navzočnosti poveljnika samega naložili zaklad na sani. Zadnjikrat so ga videli v Port Arturju, kajti nekaj trenutkov nato so sani že izginile v temno noč. Vseh pet častnikov, ki so opravili ta strogo zaupni posel, je molčalo, nihče ni izdal niti najmanjše tajnosti, iz katere bi se moglo vsaj malo slutiti, kje je to dragoceno premoženje zakopano. Zastonj so dolga leta stikali za njim Japonci. Pred nekaj meseci so začeli ponovno na vso moč poizvedovati za njim. Tajno policijsko službo opravlja posebno od tedaj veliko število vohunov po inozemstvu.

Zdi se, da se je med tem tajnim policijskim v zadnjem času posrečilo vsaj nekaj zvedeti o oni pravi poti, ki bi vodila na kraj zakopanega bogastva. Drugače si je pač težko predstavljati, da so sedaj prišli na Madžarsko omenjeni trije "učenjaki." Na Japonskem so zve-

deli, da je bil med onimi petimi častniki, ki so zakopali neznan kje zaklad, tudi Madžar dr. Gyoergy, ki je bil za časa rusko-japonske vojne v Port Arturju za vojaškega zdravnika. V času, ko je izbruhnila ta vojna, je zdravnik dr. Gyoergy živel v Petrogradu na Ruskem. Po rodu je bil Maržar. K vojakom je šel kot prostovoljec, kjer je opravljal službo vojaškega zdravnika. Zaradi svoje vestnosti in neustrašenosti si je — kakor poročajo nemški časopisi — kmalu pridobil naklonjenost in vse zaupanje pri generalu Stoesslu. Kadar je general rabil človeka, ki bi se pri kakšni delikatni stvari lahko popolnoma zanesel nanj, je vselej poveril to nalogo zdravniku Gyoergyju. Za svoje vestno službovanje si je dr. Gyoergy pridobil tudi visoko rusko odlikovanje.

Še dolgo časa po tej vojni je ta madžarski zdravnik opravljal svojo zdravniško službo v Petrogradu, vse do leta 1913, ko se je za stalno spet preselil v domovino na Madžarsko. Kako je preživel svetovno vojno in kje je služboval, o tem je malo znanega, vsaj zasedaj, vendar pa slutijo o njem, da se je udeležil tudi te vojne in sicer kot avstrijsko-ogrski častnik.

Kako daleč so do sedaj prišli s svojimi raziskavanji in stikanjem za zdravnikom Gyoergyem omenjeni trije japonski "učenjaki," ki so nalašč zato prišli iz daljne Japonske na Madžarsko ni znano. Končno pa obstoji tudi vprašanje, če sploh živi kje kak človek s tem imenom. Če pa živi, potem pa tudi še ni prav gotovo, če je to tisti, ki mu Japonci pripisujejo tako važno vlogo pri pokopu portarturskega zaklada. Japonci, ki pri tem svojem poslu ne mirujejo že celih trideset let, bodo najbrž morali rešiti še marsikatero uganko prej, preden bodo poiskali madžarskega zdravnika Gyoergya. Če pa bi se jim na vse zadnje posrečilo, da ga kje odkrijejo, še vedno ne morejo biti tako zelo prepričani, da jim bo ta mož povedal vse po pravici, saj se tajnost, ki skriva celih 50 milijonov, ne izdaja kar tako. Kaj pa, če bi bil ta mož takrat, ko so ga začeli na Madžarskem pogrešati, na kak način sam odšel tja daleč na Vzhod, poiskal ono, le njemu znano mesto, ter izkopal zaklad — zase?

Če verjamele al' pa ne

Farmerja, ki je bil deset let na farmi, vpraša prijatelj: "No, kako pa se ti kaj godi na farmi?" "Ne slabo, in dobro se držim pri svojem." "Pri svojem?" "Aha, ko sem prišel pred desetimi leti na farme, nisem imel nič in danes tudi nimam nič."

Δ
"Ženske veliko lažje prenašajo bolečine kot moški," je trdil oni dan neki možki.
"Kako pa to veste, kaj ste zdravnik?" bi rad vedel nekdo.
"Ne, nisem zdravnik, ampak čevljar sem."

Δ
"Sam ne vem, kaj bo z mojim sinom. Tako nezanesljiv je," toži oče proti svojemu prijatelju.
"Nezanesljiv je? Potem ga daj študirat za vremenskega preroka."

Δ
"Očka, kupi mi za godoben," je mila prošnja sinkota.
"Kajpak, še tega se manjka! Potem mi boš pa ves dan razbijal in ropotal."
"Ne, očka, saj ne bom; bobnal bom samo takrat, ko boš spal."

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po namiznem izvirniku K. Maya

Jezdil sem v Kabač in nesel na Bošakovo prošnjo beraču Sabanu kruha in vina. In ko sem se sklonil k njemu, me je zgrabil za vrat in nekdo me je udaril v tilnik. Ubili so me, prej pa sem še ustrelil berača. Kako da je še živel? Nisem ga zadel.

In morileci so se zbrali. Menda so prišli, da si razdelijo plen.

Spet se je eden oglašil.

"Kje leži tisti osel?"

Celo za osla me je imel. Posebno duhovito človek torej nisem bil po mnenju teh ljudi. Menda zato ne, ker sem se dal tako lepo zvabiti v past.

Res sem bil tisti dan zelo nepreviden, toda osla mi le ni bilo treba kar takole mirno vtakniti v žep. Spet mi je začelo po prsih, lopnil bi ne-sramneža, ki me je osla imenoval, po ustih, — in glej, spet so se mi prsti zganili in dvojce pesti sem stisnil mesto samo ene, kakor prej, ko me je Bošak imenoval budalo. Čisto tako mi je bilo, kot da še živim. Vsaj želja, ki me je navdajala, je bila zelo zemeljska in prav nič nebeska. Želel sem si namreč, da bi te ljudi za njihove žaljive priimke pošteno namlatil.

In še drugi dobrodejni učinki je se pojavili.

Glava me ni več tako hudo bolela in skelela in kovači so skorajda prenehali z nabijanjem. Tudi njena prejšnja razsežnost se je prav izdatno zmanjšala. Le da premakniti glave nisem mogel in tudi rok in nog ne.

"V koči je," je odgovoril berač.

"Saj je zvezan?" je previdno vprašal tisti, ki me je imenoval osla. Njegovega glasu nisem poznal.

"Seveda! Pa bi ga ravno ne bilo treba zvezati."

"Zakaj ne?"

"Ker je mrtev."

Tiše so nadaljevali pogovor, nisem jih razumel. In nato je spet eden glasno in zapovedovalno povedal:

"Pokažite ga!"

Čul sem, da so stopili v koč. Videl jih nisem. Prišli so k mojemu ležišču in berač je rekel:

"Tule leži!"

Roka se mi je položila na obraz. V nos mi je šinil oster duh po črevljarski smoli in po kislem mleku.

Torej tudi navohal sem se. In še zelo živo. Mrtev torej vsekakor nisem bil in berač se je zmotil.

"Tisti, ki mi je otipaval ude, je povedal:

"Mrzel je ko smrt!"

"Potipaj mu žilo!" sem čul debelega peka.

Vonj po črevljarski smoli in po kislem mleku se je oddaljal od mojega občutljivega nosu, roka me je prišla za zapestje, palec je poskušal iskati žilo nekje nad zapestjem, kjer je vobče ni čutili, molče so čakali drugi na uspehe preiskovanja.

"Žila mu ne bije več!" je izjavil lastnik smrdljive roke in izpustil zapestje.

"Potipaj mu še srce!"

Začutil sem roko na prsih. Nič mi ni odpel ne suknje ne srajce. Ali mi jo je berač že prej odpel? Ali pa, hm —! Ali so me slekli tile dobri ljudje?

Rad bi bil pogledal po sebi, pa nisem mogel odpreti oči. In tudi če bi bil mogel, bi jih ne bil odprl. Saj je stal trdo pred menoj človek, ki mi je pretipaval "srce in obisti" in skušal dognati, ali je še iskra življenja v meni. Nisem se smel izdati.

Za hip je počivala roka na prsih, nato sem jo začutil na želodcu. In tam je obležala. Ali je mož menil, da imam srce tam doli —?

Vsekakor je strokovnjaški izjavil:

"Srce mu ne bije več!"

"Torej mrtev!" je zadonelo v zboru čednih bratcev. Po glasovih sem sklepal, da jih je precej v sobi.

"Kdo ga je ubil?" je vprašal zapovedovalni glas, ki ga nisem poznal in ki je njegov lastnik imel vobče prvo besedo, se je zdelo.

"Jaz," je povedal drug neznan glas.

"Kako?"

"No, s kopitom sem ga lopnil po glavi," je povedal dozdevni morilec malomarno in kruto. In s slišnim zadovoljstvom.

In spet me je pograbil jeza. In posledica te jeze je bila čisto posebna. Kri mi je zavalovela po žilah, čutil sem jo v sencih, kakor je običajno, če se človek močno razburi. In razburilo, razdražilo me je, da je lopov s takim izizvalnim zadovoljstvom pravil o svojem napadu.

In komur se še kri pretaka po žilah, tak še ni mrtev —. In kogar grabi jeza, tak še ni v srednji večnosti —. Živel sem še torej, ležal sem na kupu listja, na katerem je prej ležal berač. Udarce s kopitom me ni ubil, le onesvestil sem se, pa se k sreči kmalu spet prebudil.

Debelemu peku še ni bilo dovolj. Bal se je, da utegnem le še živeti. Še eno sredstvo je hotel poskusiti, da se docela prepriča o moji smrti.

"Poskusi, ali še diha!"

"Bom poslušal."

Čutil sem, da se nekdo drgnil ob moj licu, neznosen smrad po česnu, tobačni žverci in po gnilih jajcih mi je jemal sapo, nekaj trenutkov je bilo tiho, nato je smrad prenehal in glas je pomirljivo povedal:

"Ne diha več."

"Pojdimo!"

Končno so se tudi Bošakovi strahli pomirili, — sledu ni bil več v meni o življenju. Ni se mi bilo treba bati, da me bodo še preiskovali.

Toda — ali bi ne bilo morebiti bolje za mene, če bi bili vendarle opazili, da še živim? Udje so mi otrpili, nisem se mogel geniti. In mojo otrplost so smatrali za smrt. Kolikokrat sem že čul, da so take ljudi pokopali — žive.

Strasna nevarnost mi je pretela. Groza me je pograbil, mrz me je spreletel, pa spet vročina. Začutil sem, da se potim. Od strahu, da bi tudi mene živega pokopali.

Koraki so se oddaljili od mojega ležišča in obstali nekje v sobi. Menda je vsa družba posedla krog ognja in se spravila nad pečenko. Močno je dišalo po koštrunu. Molčali so.

Moj položaj je bil brezupen. Udarce s kopitom me je zadel v tilnik. Ne razumem se na učinkate takega udarca, slišal sem sicer vse, kar so govorili, navohal sem tudi to in ono, tudi trpanje sem občutil, morebiti je tudi okus še deloval. Videl pa nisem ničesar in tudi geniti se nisem mogel. Gibalni živci so mi torej odpovedali, udarec v tilnik me je ohromil.

Ali bodo udje ubogali, če bo treba —?

Upal sem, da bo otrplost odnehala. Saj sem bil močen, zdrav človek. In da je ponehaval, o tem je pričalo dejstvo, da sem lahko stisnil pesti na obeh rokah.

Pa samo to me še ni moglo rešiti. Sam sem bil —. Da bi bili moji tovariši kje blizu —! Da bi vsaj vedeli zame —! Da bi vsaj moj dobri, pogumni Halef vedel, v kaki nevarnosti je njegov "varovanec" in gospod! Pa kdo ve, kje so bili in ali bodo vobče zvedeli, kam sem izginil —. Kdo bi jim povedal —?

IZ PRIMORJA

—Tupatam je opažati nekakšno popuščanje glede rabe našega jezika v cerkvi. Tako so baje pred tedni nekateri župniki v tržaškem predmestju od policijske (!) oblasti prejeli naznanilo, da smejo zopet dopuščati slovensko petje. Že nekaj časa prej so tudi v Beneški Sloveniji zopet dovolili vsaj v okrnjeni obliki rabo slovenskega jezika v cerkvi. To pa je tudi vse. Niti ni oblast v reški škofiji še preklecala absurde odredbe, da se bodo suspendirali a divinis vsi duhovniki, ki bi si usojali protiviti prepovedi slovenskega in hrvatskega jezika v cerkvi. Prav pred nekaj dnevi pa so instalirali v slovenskem delu tržaškega predmestja v Rojanu, novega župnika, ki mora biti po pisanju fašističnih listov njim zelo dobrodošel. Kam bodo spravili dosedanjega italijanskega, a napram Slovencem vendarle pravičnega župeupravitelja Salvadorija, ni znano.

—Vesti, ki so jih prinašali italijanski časopisi o koncesijah, ki jih bodo deležni naši ljudje po podpisu pogodbe, so marsikoga opogumile, da se je sprostil in je dal duška svojem veselju. V Nabrežini pri Trstu je vladalo za velikonočne praznike posebno razpoloženje. Ljudje so se zbirali po cestah in gostilnah in komentirali najnovejšo dogodke. Vse gostilne so bile polne naših ljudi in vsepo vsod si slišal prepevanje, ki ni bilo od nikogar moteno. V Tolminu prihajajo ljudje na davkarijo radi izplačila 5 postotnega posojila. Ni redek slučaj, da davkoplačevalce nemoteno govori v materinem jeziku, kar prej ni bilo dovoljeno. Malo drugače je v Ajdovščini, kjer so domačinom občinski uradniki zažugali, da bodo občutli posledice, če se bodo v bodoče še predrznili govoriti v svojem jeziku. V Sv. Križu pri Trstu pa je bilo našim ljudem že naprej zagotovljeno, da se ne bodo razmere v ničemer izpremenile. V goriški okolici se širi govorica, da je dobil pred časom konfinirani učitelj Franc Batič, doma iz Šempasa, dekret, s katerim je bil imenovan za učitelja v Komnu. V dekretu je bil baje poleg italijanskega naziva Comeno tudi slovenskih Komen.

IZ DOMOVINE

—V Mošnjah so pokopali 25. marca vrliga moža Valentina Miklja, tov. delavca v p.

—V Laškem je od kapi zadet umrl v 76. letu starosti Janež šket, hišni posestnik, gostilničar, mizarški mojster in ključar nadžupnijske cerkve v Laškem. Pokopali so ga na velikonočno nedeljo ob ogromni udeležbi faranov, njegovih prijateljev, gasilske čete in mestne godbe. Pokojni je bil izredno značajan in dosleden mož. Ljubil je pošteno delo, cenil mirno krščansko življenje, dičilo se ga pridne roke in pa plemenito srce.

—V Ljubljani je umrla Marija Zorc, soproga uradnika drž. železnice v p.

—V Solkanu pri Gorici je neizprosna smrt ugrabila ugledni družini g. dr. Marušića komaj triletno hčerko Majdo.

—V Ponikvah pri Trebnjem so pokopali dne 1. aprila ob veliki udeležbi in ob spremstvu petih duhovnikov g. Zakrajška Antona, bivšega župana občine Trebnje in očeta g. Konzultorja Viktorja, ki deluje v skopljanski škofiji.

—Po daljši bolezni je umrl na svojem domu na Vidovdanski cesti v Ljubljani gospod Josip Turk, bivši starešina Jugoslovanske gasilske zveze, bivši gerent ljubljanske mestne občine in znan delavec na našem javnem polju.

—Cerknica, tujsko-prometni kraj. — Ko je Cerknica postala tujsko prometni kraj, so tam takoj začeli delati na tem, da bi trg tudi na zunan res odgovarjal temu nazivu. Popolnoma razumljivo je, da si tudi ljudje, vsaj nekateri, od tega obetajo gotove dohodke in tako se zdi, da se bodo vsaj nekaterim nekoliko boljše časi. Cerknica je že od aekdaj bila obiskan kraj, še prav posebno pa v poletnem, oziroma spomladanskem času. Tedaj prihajajo na Cerkniško jezero izletniki. Na žalost pa ni bil kraj ležalen ugodnosti, ki jih imajo drugi tujsko-prometni kraji v državi, n. pr. brezplačna vožnja za izletnika, če je v kraju bival dovolj časa in drugo. Z zadnjim imenovanjem pa je Cerknica to dosegla.

Prva in najpotrebnejša je bila preureditev in olepšanje trga. Že lansko leto so napravili okrog lipe, ki stoji sredi glavnega trga, kamenito ograjo s spominsko ploščo kralja Petra II. Lice trga pa je kazila mala Turšičeva hišica, ki stoji med velikima, še izza turških časov zidanimi taboroma. Ta hišica je tudi kvarila pogled na župno cerkev. Zato se je sedanja občinska uprava pogovorila z lastnikom te hišice in bi mu za njo plačala 30.000 dinarjev. Material pa bi porabili gasilci, ki itak nameravajo popravljati, oziroma če bo kazalo, celozidati gasilski dom. Z odstranitvijo te hišice bo trg na svoji velikosti in lepoti zelo veliko pridobil.

—Smrt pod avtomobilom v št. Vidu. V št. Vidu nad Ljubljano se je pripetila huda nesreča. Uslužbenec mestnega dohodarstvenega urada Franc Punčoh iz Zgornje Šiške se je peljal s kolesom na sprehod proti Šmarni gori. Med potjo se je ustavil pri veeležganjani Franca Zaleteleva v št. Vidu, kjer je pozdravil znano mu Zaleteleva družino. Takoj nato pa se je odpeljal z dvorišča na cesto. Slišal je signal bližajočega se tovornega avtomobila in je nekoliko počakal, da je avtomobil prevozil nevarno križišče. Punčoh pa ni slutil, da sledi temu avtomobilu še en tovrni avto. Ta avto je treščil z blatnikom v Punčohovo kolo. Pri padcu pod kolesi tovornega avtomobila se je Punčoh smrtno poškodoval. Na njegov krik so prihiteli Zaletelevi in poklicali zdravnika dr. Arka. Ta je odredil takojšen prevoz ranjenca v ljubljansko bolnišnico, kjer pa zanj ni bilo več pomoči.

—V Radečah je umrl Franc Kukec, mesar in posestnik.

—Umrl je po kratki, a hudi bolezni v zdravilišču Leonišče Franc Borg. Vidmar, župnik v Česnjicah pri Krašnji v starosti 52 let. Pokojni Franc Vidmar je bil rojen v Hinjah dne 10. oktobra 1885. V mašnika je bil posvečen dne 5. julija 1911, nastavljen pa je bil v dušnem pastirstvu naslednjega leta 1912. Pred sedanjim službenim mestom v Česnjicah, kjer je bil le malo časa, je služboval od leta 1930 dalje na Krki.

—Nenavadna nesreča se je zgodila pri kopanju studenca v Dolici v Prekmurju. Starec Jano Bakani je bil specialist za kopanje studencev. Ko je te dni kopal novega, mu je, kakor vedno, pri delu pomagal njegov zet Anton. Toda zastopnosti med njima ni bilo, ker je starec svojega zeta vedno izkoriščal in strahoval. Pri delu sta se ponovno sprla. Nazadnje sta začela tako glasno vpiti, da so prihiteli ljudje

in ju gledali. Starec je iz pet metrov globokega studenca tulil na zeta. Ta je pa ves divji skakal okrog jame, da je nazadnje iz neprevidnosti ali nalašč sprožil kup zemlje. Z zemljo vred pa se je zvalil tudi sam na starca v jami. Starec je bil takoj mrtev, zet se je pa tako težko poškodoval, da najbrž ne bo ostal živ.

—Smrtna nesreča v Gradašnici. V noči na ponedeljek se je pripetila v Trnovem v Ljubljani smrt na nesreča 44-letni zasebni uradnik Josip Oven je na poti na svoj dom v Trnovem v neposredni bližini svojega stanovanja zašel v naraslo Gradašnico in utonil. Zapušča ženo in tri otroke.

—V Ljubljani je umrl dr. Karol Mikuš, odvetniški kandidat.

—V Tacnu je od kapi zadet umrl Novak Josip, bivši predsednik podzveze gradbenih delovodij in risarjev v Ljubljani ter odbornik Organizacije praktičnih tehnikov.

—V Podnartu je umrla Ivana Šolar, roj. Bedenk, trgovka in hišna posestnica.

V Prevaljah je umrl po dolgi in mučni bolezni v starosti 72 let Franc Stopar, obče spoštovan in ugleden krščanski mož.

—Oni teden so posadili velik del gmajne na Slivnici in v Globočici. Zaposlenih je bilo 160 delavcev in delavk, ki so v času sajenja prejeli dnevno od 15 do 25 dinarjev. (Skupno 11.000 dinarjev.) Posadili pa so 500 smrek, 1.200 hrastov, 6.000 jelk, 500 macesnov, 500 doglajk ter 22.000 letošnjih in 12.000 lanskich gozdnih borov. Tudi so posadili pogorišča, kajti gorelo je kar dvakrat.

—V Radečah je umrl Franc Kukec, mesar in posestnik.

—Umrl je po kratki, a hudi bolezni v zdravilišču Leonišče Franc Borg. Vidmar, župnik v Česnjicah pri Krašnji v starosti 52 let. Pokojni Franc Vidmar je bil rojen v Hinjah dne 10. oktobra 1885. V mašnika je bil posvečen dne 5. julija 1911, nastavljen pa je bil v dušnem pastirstvu naslednjega leta 1912. Pred sedanjim službenim mestom v Česnjicah, kjer je bil le malo časa, je služboval od leta 1930 dalje na Krki.

—Nenavadna nesreča se je zgodila pri kopanju studenca v Dolici v Prekmurju. Starec Jano Bakani je bil specialist za kopanje studencev. Ko je te dni kopal novega, mu je, kakor vedno, pri delu pomagal njegov zet Anton. Toda zastopnosti med njima ni bilo, ker je starec svojega zeta vedno izkoriščal in strahoval. Pri delu sta se ponovno sprla. Nazadnje sta začela tako glasno vpiti, da so prihiteli ljudje

in ju gledali. Starec je iz pet metrov globokega studenca tulil na zeta. Ta je pa ves divji skakal okrog jame, da je nazadnje iz neprevidnosti ali nalašč sprožil kup zemlje. Z zemljo vred pa se je zvalil tudi sam na starca v jami. Starec je bil takoj mrtev, zet se je pa tako težko poškodoval, da najbrž ne bo ostal živ.

—Smrtna nesreča v Gradašnici. V noči na ponedeljek se je pripetila v Trnovem v Ljubljani smrt na nesreča 44-letni zasebni uradnik Josip Oven je na poti na svoj dom v Trnovem v neposredni bližini svojega stanovanja zašel v naraslo Gradašnico in utonil. Zapušča ženo in tri otroke.

—V Ljubljani je umrl dr. Karol Mikuš, odvetniški kandidat.

—V Tacnu je od kapi zadet umrl Novak Josip, bivši predsednik podzveze gradbenih delovodij in risarjev v Ljubljani ter odbornik Organizacije praktičnih tehnikov.

—V Podnartu je umrla Ivana Šolar, roj. Bedenk, trgovka in hišna posestnica.

V Prevaljah je umrl po dolgi in mučni bolezni v starosti 72 let Franc Stopar, obče spoštovan in ugleden krščanski mož.

—Oni teden so posadili velik del gmajne na Slivnici in v Globočici. Zaposlenih je bilo 160 delavcev in delavk, ki so v času sajenja prejeli dnevno od 15 do 25 dinarjev. (Skupno 11.000 dinarjev.) Posadili pa so 500 smrek, 1.200 hrastov, 6.000 jelk, 500 macesnov, 500 doglajk ter 22.000 letošnjih in 12.000 lanskich gozdnih borov. Tudi so posadili pogorišča, kajti gorelo je kar dvakrat.

—V Radečah je umrl Franc Kukec, mesar in posestnik.

—Umrl je po kratki, a hudi bolezni v zdravilišču Leonišče Franc Borg. Vidmar, župnik v Česnjicah pri Krašnji v starosti 52 let. Pokojni Franc Vidmar je bil rojen v Hinjah dne 10. oktobra 1885. V mašnika je bil posvečen dne 5. julija 1911, nastavljen pa je bil v dušnem pastirstvu naslednjega leta 1912. Pred sedanjim službenim mestom v Česnjicah, kjer je bil le malo časa, je služboval od leta 1930 dalje na Krki.

—Nenavadna nesreča se je zgodila pri kopanju studenca v Dolici v Prekmurju. Starec Jano Bakani je bil specialist za kopanje studencev. Ko je te dni kopal novega, mu je, kakor vedno, pri delu pomagal njegov zet Anton. Toda zastopnosti med njima ni bilo, ker je starec svojega zeta vedno izkoriščal in strahoval. Pri delu sta se ponovno sprla. Nazadnje sta začela tako glasno vpiti, da so prihiteli ljudje

DNEVNE VESTI

Tudi mala Albanija se bori z revolucionarji

Tirana, 17. maja. Albanska armada kralja Zoga je bila prisiljena nastopiti proti gotovim upornikom v južnem delu male albanske kraljevine. Kot pravijo privatni viri so revolucijo zapletli komunisti, katere vodi bivši minister za domače zadeve Etemor. Zopet druge brzojavke pa trdijo, da so revolucijo zapletli nesprotniki kralja Zoga, ki je odredil, da morajo mohamedanske albanske žene odstraniti tančice in zagrinjala z obrazov. Kraljeva armada je bila dosedaj uspešna proti puntarjem, ki so prvotno zavzeli mesto Argirokastron v južnem delu Albanije. Mesto šteje 10.000 prebivalcev. Na kralja je bilo vpriporjenih že več morilskih napadov, katerim se je pa doslej še vedno umaknil. Vsa država meri 17.000 kvadratnih milj.

(117)

Diana Gibson v nove modre večerni obleki. Nabrani rokavi in mašena zadaj, prav kot so jih nosile ženske v prejšnjih časih.

Stric Sam na delu proti belemu suženjstvu

Baltimore, Md., 17. maja. Tajni agenti zvezne vlade so v tem mestu osredotočili svoje delovanje v nastopu proti kupčevalcem in prodajalcem belih suženjev. Včeraj so tajni agenti vlade naredili splošen pogon na hiše sramote in nad 50 lastnikov in lastnic takih hiš je bilo aretiranih. Kot se je izjavil načelnik tajne policije je mesto Baltimore najbolj neznosno v tem oziru. Vladni agenti bodo s svojim delom nadaljevali, dokler ne očistijo vsega mesta. Vlada bi rada najprej polovila voditelje tega kupčevanja in jih poslala v ječo.

Velika povodenj v Alaski. Bojijo se mrzlice

Fairbanks, Alaska, 17. maja. Mnogo zdravnikov in zdravniških strojev je bilo poslanih v to preplavljeno mesto. Vlada se je odločila, da bo dala cepiti vseh 2.100 mestnih prebivalcev proti mrzlici, ki se je začela širiti. Povodenj je nastala, ko so se razlile reke Tanana in Chena, prenapolnjene z ledom, ki se je pričel topiti. Tri četrtine mesta je še vedno pod vodo.

Italijani odneha jo z napadi na Angleže

Rim, 17. maja. Laško časopisje je dobilo povelje, da nekoliko odneha z napadi na Anglijo. Kot znano je pred tednom dni laška vlada pregnala vse angleške časnikarje iz Italije. Obenem laško časopisje ni ničesar poročalo o kronanju angleškega kralja. Več angleškim časopisom je bil sedaj zopet dovoljen prihod v Italijo.

Otroci našli "premoženje" na Hudson reki

New York, 17. maja. Trije mali dečki, ki so se vozili po Hudson reki, so dobili v vodi več paketov. Ko so jih odprli so že mislili, da so hajno bogati. Napram njim so se zablistali novi bankovci po \$100, \$1.000 in celo \$5.000 eden. Kot mladi poštenjaki so svojo najdbo pokazali policiji, ki je pa njih veselje spremenila v žalost, ko se je doznalo, da so bankovci ponarejeni. Denar je bil izročen zveznim tajnim agentom.

MALI OGLASI

Prodaja se
dobro idoca in vpeljana gostilna ob glavni cesti, v sredini slovenske naselbine v Collinwoodu. Z gostilno se prodajo tudi licence za 6% pivo in vino. Za naslov se poizve v uradu tega lista.

(117)

Sobo išče
pošten in miren mož, med 62. in 79. cesto, najraje s kuhinjo vred in prost vhod, pri mirni družini, kjer ni drugih stanovanj. Kdor ima kaj primernega naj pusti svoj naslov v uradu tega lista.

(117)

Likalni stroji se prodajo poceni, novi (floor samples) Thor Ironer \$29.50, Maytag model M \$39.50. — Norwood Appliances & Furniture Co., 6104 St. Clair Ave.

Naprodaj je
hiša 9 sob, za eno ali dve družini, blizu St. Clair Ave. in 74. ceste. Cena je samo \$3.750.00! Posebnost! Naprodaj je lot, na katerem se prodajajo rabljeni avtomobili. Vaš denar vam prinese na tem lotu nad 12 odstotkov čistega dobička.

John Prišel
15008 Parkgrove Ave.
KE-2473-R.
Zastopnik vsakovrstne zavarovalnice in prodajalec posestev. (May 18. 20. 25.)

Delo dobi
dekle ali ženska, ki ima skušnjo. Delo je v restavrantu. 5422 Hamilton Ave. (117)

J. O. CURWOOD:

Lov na ženo

ROMAN

MacDonald je še nekaj časa okleval. Nato je dejal:

"Vidita tamle tisti jarek nad planoto? To je ustje soteske. Nemogoče se mi zdi, Johnny — tako mi je, kakor da sem sanjal — če pomislim, da sva potrebovala dvajset ur! A sneg mi je segal tu na planoti do pasu in šlo je počasi — strašno počasi! Zdi se mi, da je votlina le malce nad sotesko."

"Tedad lahko greste tja in se vrnete, še preden zatone solnce."

"Čul vas bom, ako bi me klicali — ali vsaj vašo puško. V petih minutah sem lahko spet tu — in zamudim se ne delj nego uro."

"Nikake opasnosti ni," ga je izpodbujal Aldous.

Globok vzdih se je utrgal Donaldu iz starih prs.

"Mislim, da pojdem, Johnny, če vi in Jana menita, da naj grem."

Pogledal je okoli sebe in pokazal na velek bolvan.

"Postavite šotor tamle bližje," je rekel. "Razložite sedla, plahte in jerbaze na okoli, tako da bo podobno pravemu taboru, Johnny. V resnici pa to ne bo tabor. Past bo. Ali vidite onole orjaško smreko in cedro tam gori? Napravite Jani med njima streho iz vej in spravite tja nekaj jedi, odeje in zlato. Vidite li, kam kaže, Johnny? Če bi se kaj zgodilo..."

"Bi napadli nepravni tabor!"

je veselo vzkliknil Aldous. "To je imenitna misel!"

Neutegoma je jel skladati torvor s konj in Jana mu je pomagala. Mac Donald je sedel na konja in je v drnc odjahal proti jarku v gorah.

Solnce je bilo med tem zašlo, toda njegovi žarki so še ozarjali vrhove gora; ko je Aldous razbremenil in skopčal konje, se je okoristil z ginevajočim dnem in si je z daljnjozorom ogledal planoto in gorska pobočja. Zatem je nabral nekaj suhih drog, da je z njimi utrdil šotor, okoli katerega je razložil sedla in jerbaze, kakor mu je bil Donald naročil. Nazadnje je izsekal v smrekovi gošči majhno zatišje in je prenesel vanj vse, česar je bilo potreba za taborjenje.

Tema se je že delala, ko je dogotovil smrekovo in cedrovo streho za Jano. Vedel je, da nocoj ne smejo zakuriti niti toliko, da bi si skuhal čaj; in ko je izložil glavne sestavine mrzle večerje, to je, fižol, mesne in jezikovne konzerve, breskovo marmelado, ovseni kruh, vkuhano zelenjavo in sir, je šel z Jano po vodo na mali potok, kakih sto yardov zadaj, ki so ga bili že prebredli. Med tem ko je Jana nesla vedro, je on z obema rokama držal puško, da bi jo lahko takoj dvignil k licu, če bi bilo potreba. Janine oči so bile velike, široko so zrlje v gostečo se sivino noči. In zdajci je stopila čisto k njemu in je rekla:

"Vem, John, koliko skrbi sta imela z Donaldom zaradi te naše poti na sever. Vem, česa sta se bala. Culver Rann in Quade sta šla po zlato in sta v naši bližini. Zakaj se dela Mac Donald, kakor da nam neizogibno preti napad z njune strani, ali pa, kakor da ju hočemo mi napasti? Tega ne razumem, John. Ako vama ni do zlata, kakor si mi zadržil, in ako najdemo jutri ali moroda še nocoj Janin grob — zakaj bi se potlej še mudili tod in srečavali Quada in Culver Ranna? Povej mi to, John!"

Njen obraz je bil ves utopljen v temi. Aldous je zahvalil Boga, ko je pomislil, da tudi ona njega ne vidi.

"Če pridemo odtod brez boja, tedaj pojdemo, Jana," se je zlagal. Uverjen je bil, da bi spoznala njegovo laž, ako ne bi bilo tema.

"Tedad se ne bosta borila — za zlato?" je vprašala, stiskaje mu roko. "Obljubi mi, John, da ne!"

"Da, obljubim. Prišežem!" je vzkliknil tako burno, da se je skrivaj nasmehnila.

"Nu, po tem kakem se vrnemo domov, če nas jutri ne najdejo," je rekla s tresočim se glasom; Aldous je čutil, kako se ji je odvalilo s srca. "Uverjen sem, da nas ne najdejo; da ne pridejo v ta strašni kraj — in ne dobe zlata! Zakaj naj bi tudi, John? Čemu naj bi nas preganjali — ko jim pustimo vse? Huuu!" se je zdrla. "Bolje bi bilo, John, da smo ga pustili tam..."

"To, kar imamo, je vredno trideset do štirideset tisoč dolarjev," je rekel pomirjajoče, ko je napelnila vedro z vodo in sta krenila nazaj. "Veliko dobrega lahko storimo s tem. Tako na primer lahko ustanovimo kak dobrodelni zavod," je dodal veselo.

A tisti mah sta obstala in prisluhnila. Razločno sta slišala bli-

žajoči se topot kopit. Mac Donald je bil odsoten že delj nego uro; sluteč, da je on, je Aldous po sovje zahukal, da bi mu dal znamenje. Zamolklo se je vrnil klic iz teme. Pet minut nato je prijahal Mac Donald in je stopil s konja. Dokler je smenal sedlo in kopčal konju noge, je molčal. Ne Jana ne Aldous nista izrekla vprašanj, ki so jima bila na srcu. In vzlic temi sta nekaj čutila. Bilo jima je, kakor da zrak ne drhti samo od grmenja hudournika, ki je drevil v prepad, ampak tudi od razbijanja Mac Donaldovega srca. In ko je starec izpregovoril, je bilo tisto, kar sta čutila, v njegovem glasu.

"Ali niste ničesar videli in slišali, Johnny?"

"Ne. In vi, Donald?"

Jana je v temi pristopila k starcu; njena roka je našla njegovo in jo je krepko stisnila. Zagotila je, da velika roka Donald Mac Donald čudno trepeče — in da drhti ves, kolikor ga je.

"Ste li našli Jano?" je šepnila.

"Da, našel sem jo, Janica."

Držala ga je za roko, dokler niso prišli na jasico, ki jo je bil Aldous napravil v smrekovi gošči. Tedaj se je spomnila, kaj ji je še za dne naročil Aldous; veselo je prižgala dve sveči ki ju je poiskala med prtljago, ter je prisilila najpreje Aldousa in za njim Mac Donald, da sta sedla, in je jela z njima večerjati meso, fižol in ovseni kruh. Njeno srce je med tem ves čas koprnelo, da bi zvedela kaj o votlini — in o Jani. Svetloba sveč ji je izdala marsikaj, zakaj obraz Donald je bil ves pokojen in vzlic trepetu, ki ga je preje čutila, poln neskončnega miru. Ženska slutnja ji je povedala, da mu nocoj duša prekipeva želje, da bi si olajšal srce. Ko je nekoliko jedel, ni delj silila vanj, in ko je vstal in je molče odšel sam v temo, je zadržala Aldousa pri sebi. Pozneje, ko se je spravljal

v nočno gnezdece, mu je mehko zašepetala:

"Vem, da je našel Jano tako, kakor jo je želel najti, in da je srečen. Menda je zato odšel sam, da se izjoče."

In ko je John Aldous nekaj pozneje sedel v temi in gledal Jano pod streho, katero ji je napravil iz smrekovih in cedrovih vej, je videl, da plaka kakor majhno dete.

XXVIII.

Aldous ni mogel dognati, ali je Mac Donald vobče spal vso tisto noč. Stari gorec je ostal še preko polnoči na straži v globoki senci skale med obema taboroma.

"Ne morem spati," se je izgovoril, ko ga je Aldous silil, naj gre počivat. "Malce bi se ogle dal po planoti, Johnny — a spati ne morem."

Planota se je zdaj širila v migljajoči svetlobi zvezd; videla sta blesk snežnih vrhov, ki so se svetili skoro kakor v mesečini.

"Pojutrišnjem bo dovolj časa za spanje," je rekel Mac Donald; V njegovem glasu in besedah je bila gotovost, ki je vznemirila tovarišu kri.

"Menite li, da se pokažejo že

jutri?"

"Da. Dolina je tista kakor ona, v kateri stojte kočice, Johnny. Onile veliki vrh jo deli na dve, tako da dobiva obliko podkve. S te višine jih bomo videli, ne glede na to, odkod pridejo. Ubrali jo bodo naravnost proti kolibam. Pod bregom je majhna, a globoka reka. Niste je opazili, ko sva jahala navkreber, a važno je, da pomeni ta rečica sto yardov razdalje med nami in med njimi. In na razdaljo sto yardov —"

Značilno je skomignil z rame in v svitu zvezd in nasmeh mu je zaigral na obrazu.

"To je skoro umor," se je ustrašil Aldous.

"Ne, to ni umor," je mirno odvrnil Mac Donald. "Več nego dvoje ali troje namah jih ne ostane zunaj; te odpravi najpreje. Kakor hitro se začujeta najina strela, prihitite ostali na pomoč — in vse, kar sledi, bo zelo preprosto. Saj mislim, da na sto yardov ne zgrešite človeka, Johnny?"

(Dalje prihodnjič.)

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska

katoliška podporni organizacija v Združenih

Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ZE 44. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOZENJE ZNAŠA NAD \$3.750.000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE, ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima okrog 35.000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO STEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 186.

V Clevelandu, Ohio je 16 naših krajevnih društev.

Štupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 42. letnega obstanka nad \$5.900.000.00.

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Če se hoče zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo stredo članice in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelke je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNJSKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$200; \$100 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejša vrste zavarovanja.

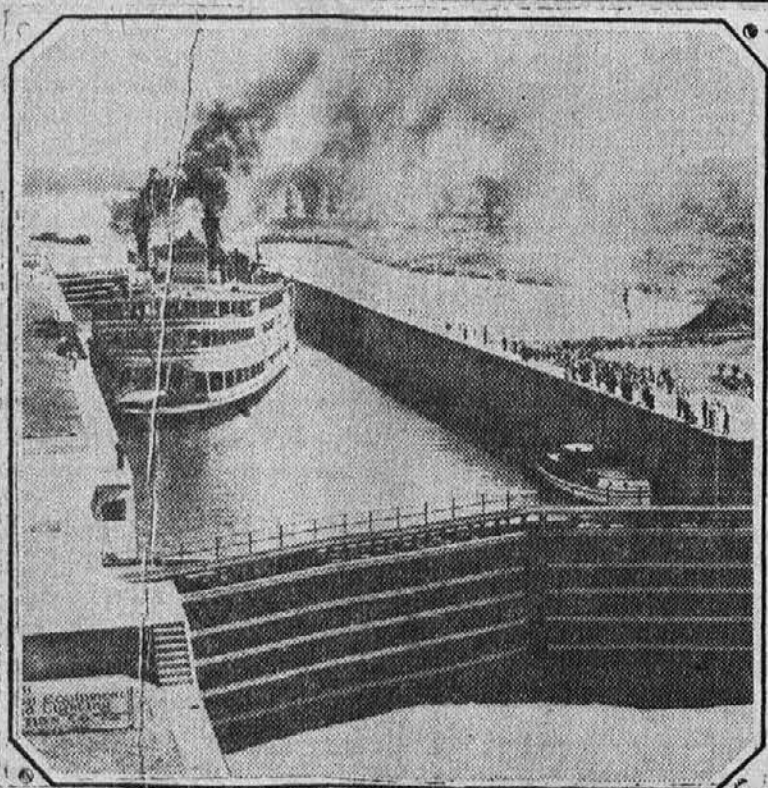
Članice in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervno izplačilo v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močnega in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče k K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

Zed. države bo stalo \$170,000,000 da bodo naredili reko Mississippi plovno od Minneapolisa pa do Mehškega zaliva, razdalja 600 milj. Treba je bilo postaviti 26 večjih jezov in zapornic, skozi katere se spuščajo ladje. Eno takih zapornic vidite na sliki in ki se nahaja pri Rock Island, Ill. Ta zapornica je veljala \$7,000,000. Na sliki vidite tudi zemljevid, ki kaže tok velike reke Mississippi.

ODBORU IN DELEGACIJI XI. KONVENCIJE SNPJ V CLEVELANDU, OHIO

V imenu trgovskega podjetja in pogrebnege zavoda ter narodnega četa, vam vsem kličemo: Dobrodošli zborovalci in gostje! Da bi veselo uživali gostoljubje med nami.

Ako smo kateremu lahko na prijazno uslugo z avtomobili, se lahko vsak čas poslužite te prilike.

Za zgorej omenjena podjetja, beleži

ANTON GRDINA

predsednik korporacije

A. GRDINA IN SINOVI

KUPITE SEDAJ

obleke za graduirance, predno se cene spremenijo.

TEMNE ALI SVETLE OBLEKE, NAJMODERNEJŠE, ZE NAREJENE

\$15.50 in \$17.75

Kupite vašemu dečku po meri narejeno obleko kot graduacijsko darilo. Naj si vzorec sam izbere.

PO MERI NAREJENE OBLEKE IN POVRŠNIKI \$19.75 in \$22.50

MILL END HLAČE, po meri, \$3.50

Brazis Bros. Clothes

TRI TRGOVINE

6905-07 SUPERIOR AVE.
6022 BROADWAY, blizu Cleveland Worsted Co.
404 E. 156th ST., blizu Waterloo Rd., A. Kasteric, Mgr.

LOW COST

AND QUALITY MEET

IN THIS MAYTAG

• A genuine Maytag washer at a low price, yet made of quality material through and through, in the same careful manner and by the same skilled workmen as Maytag's finest washer. It has many of the features that make Maytag the standard of washer value everywhere.

- DIVIDED WRINGER, WITH ENCLOSED, SELF-REVERSING DRAIN
- COUNTER-SUNK GYRATOR WASHING ACTION
- QUIET, ENCLOSED, OIL-PACKED DRIVE
- ROOMY, PORCELAIN ENAMELED TUB
- AUTO-TYPE SHIFT LEVER

Only
\$69.50

Liberal allowance for your old electric washer

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE CO.

JERRY BOHINC in JOHN SUSNIK, lastnik

6104 ST. CLAIR AVE.

ODPRTO ZVEČER

ENDICOTT 3634

DVOR BARAGA, RED KATOLIŠKIH BORŠTNARJEV

vabi na

SIJAJNI PLES

KI GA PRIREDI V ŠOLSKI DVORANI SV. VIDA

V SOBOTO VEČER, 22. MAJA

Igra Trebar orkester — Serviralo se bo fina okrepčila

Vsi ste dobrodošli — Vstopnina 25c